

Керівникам бібліотек для дітей,
публічних бібліотек для дорослих
територіальних громад
Кіровоградської області

Рекомендації
Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім. Т.Г.Шевченка
до планування роботи бібліотек на 2023 рік

Шановні колеги!

Багато з того, що ми передбачали з Вами провести у 2022 році, із-за війни, довелося відмінити чи скорегувати. Відбулося перезавантаження роботи закладів. Бібліотеки сьогодні – місце сили української громади; місце, яке єднає, навчає, розвиває, підтримує і розраджує. Бібліотеки роблять внесок у перемогу України у війні, займаються волонтерством, допомагають постраждалим і переміщеним українцям, ЗСУ, воюють на інформаційно-інтелектуальному фронті, головним важелем якого є популяризація читання, зокрема української книжки для дітей, адже читаюча нація – запорука успішного майбутнього України.

Тож, незалежно від сьогоднішніх подій, ми плануємо роботу з дітьми на 2023 рік, а життя вноситиме, у разі потреби, свої корективи у плани.

Як і завжди, за бібліотеками для дітей зберігаються функції **методичного забезпечення бібліотек територіальної громади** з різних питань бібліотечного обслуговування дитячого населення регіону. Дана робота координується із центральними публічними бібліотеками та повинна знайти відображення у планах та звітах. *Плануємо усі показники та звітуємо про їх виконання так, як і в попередні роки.*

При плануванні роботи на 2023 рік актуальними залишаються:

- *національно-патріотичне виховання* (Державна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання на період до 2025 року затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. №673);
- *забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови* (Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» №2704-VIII від 25.04.2019 року; Стратегія популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава» розпорядження Кабміну України від 17.07.2019 р. №596-р);
- *залучення до читання, популяризація української класичної та сучасної літератури для дітей;*
- *інформаційна діяльність та розвиток медіаграмотності* (Стратегія інформаційної безпеки до 2025 року);
- *формування екологічної культури дітей;*
- *адаптація бібліотечних послуг до викликів воєнного часу, здійснення бібліотечного обслуговування користувачів у змішаних форматах;*
- *робота з бібліотечними фондами, їх актуалізація.*

Плануючи заходи, враховуємо знаменні та пам'ятні дати 2023 року, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, ювілеї видатних представників науки,

культури, мистецтва, літератури та визначні краєзнавчі дати. Вони допомагають ближче ознайомитися з історичними подіями, особистостями та періодами, дають знання про важливі моменти не тільки в історії України, а ще й в історії усього світу.

2023 рік оголошений роком безпеки в Україні та відновлення територій.

Пам'ятні дати та ювілеї 2023 року, які передбачено відзначити на державному рівні, визначено Постановою Верховної Ради України від 17 грудня 2021 року № 1982-IX «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022 – 2023 роках» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1982-20#Text> Серед дат:

450 років із часу заснування у Львові Іваном Федоровим друкарні (1573);

375 років із початку повстання козаків на Запорозжжі, початку визвольної війни, обрання гетьманом Богдана Хмельницького (січень 1648);

225 років із часу видання «Енеїди» Івана Котляревського (1798);

1045 років із часу народження Ярослава Мудрого (978-1054), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

970 років із часу народження Володимира Мономаха (1053-1125), Великого князя Київського, державного та політичного діяча Київської Русі;

220 років із часу народження Остапа Вересая (1803-1890), кобзаря;

28 січня - 120 років із дня народження Юлія Мейтуса (1903-1997), композитора;

13 лютого - 180 років із дня народження Миколи Вербицького (1843-1909), письменника, педагога, громадського діяча;

10 квітня - 90 років із дня народження Віктора Близнеця (1933-1981), письменника;

10 листопада - 120 років із дня народження Тереня (Терентія) Масенка (1903-1970), поета, перекладача, журналіста;

День пам'яті - 90-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні (День пам'яті - 25.11.2023).

За рішенням ЮНЕСКО *Світовою столицею книги на 2023 рік* стане місто Аккра (столиця Гани). Серед інших форм популяризації читання планується засновувати мобільні бібліотеки для охоплення маргінальних груп населення, проводити заходи з метою сприяння читанню та написанню книжок різними мовами Гани, створювати центри освіти для безробітної молоді та організувати конкурси народного мистецтва та культури Гани, які будуть інклюзивними.

Міжнародні десятиліття за рішенням Генеральної Асамблеї ООН:

2018-2028 рр. – Міжнародне десятиріччя дій «Вода для сталого розвитку»;

2014-2024 рр. – Десятиріччя сталої енергетики для всіх;

2015-2024 рр. – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження;

2021-2030 рр. – Міжнародне десятиріччя науки про океан в інтересах стійкого розвитку;

2021-2030 рр. – Міжнародне десятиліття відновлення екосистем.

Календар ООН з відзначення у 2023 році міжнародних днів дивіться тут:

<https://www.dilovamova.com/index.php?page=142&calendar=un&year=2023>

Видання «**Пам'ятні літературні дати 2023 року**» Національної бібліотеки України для дітей дивіться за посиланням <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/734#page/1/mode/2up>.

Календар знаменних і пам'ятних дат Кіровоградщини на 2023 рік представлений на сайті Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім.Т.Г.Шевченка http://librarychl.kr.ua/pro_bib/nah_vud_kalendar_2023.php

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка

планує організувати та провести у **2023 році** з бібліотеками для дітей області:

- *обласний семінар-практикум «Стратегія розвитку читання: точка зору бібліотекаря»;*
вересень
- *обласну творчу онлайн-лабораторію бібліотечної інноватики «Надання послуг дітям у бібліотеках громад області» для бібліотекарів територіальних громад;*
червень
- *обласну акцію «Читай-компанія мандрує регіоном» до Всеукраїнського дня бібліотек.*
вересень

під патронатом Національної бібліотеки України для дітей:

- *Всеукраїнський конкурс із правового просвітництва «Конституція для всіх: і великих, і малих» (спільно з ГО «Асоціація розвитку суддівського самоврядування України»);*
січень-червень
- *Всеукраїнський конкурс малюнків «Майбутнє планети у наших руках!» (спільно із Державною екологічною інспекцією України, Національною спілкою художників України, БО «Фонд Миколи Томенка «Рідна країна»);*
лютий-квітень
- *Всеукраїнський тиждень дитячого читання у бібліотеках області;*
березень-квітень
- *Всеукраїнський конкурс «Лідер читання» у рамках відзначення на державному рівні ювілеїв українських письменників: Марка Вовчка, Ольги Кобилянської, Бориса Грінченка (спільно з Національною секцією Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги ІВВУ, Українською асоціацією працівників бібліотек для дітей, БО «Фонд Миколи Томенка «Рідна країна», Університетом Григорія Сковороди в Переяславі);*
червень-вересень
- *Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули» (спільно з Національною спілкою письменників України, БО «Фонд Миколи Томенка «Рідна країна»);*
червень-грудень
- *Всеукраїнський конкурс стартанів «Моя нова бібліотека»;*
березень-вересень
- *Всеукраїнський професійний конкурс «Краща бібліотека територіальної громади» (спільно з Українською асоціацією працівників бібліотек для дітей).*
березень-грудень

Всеукраїнські дослідження:

- «Моніторинг стану та потреб бібліотек для дітей в умовах війни»; I-II кв.
- Моніторингове дослідження «Формування компетентностей медіаграмотності у користувачів дитячих бібліотек України»; III-IV кв.
- Соціологічне дослідження «Національно-патріотичне виховання користувачів-дітей в дитячих бібліотеках» II-III кв.

Допоможуть у складанні річного плану роботи матеріали:

- Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів обласних бібліотек для дітей «Бібліотека для дітей: користувачам, громаді, суспільству...», що проводила Національна бібліотека України для дітей <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=10340> ;
- підготовлені фахівцями Кіровоградської ОДБ ім. Т.Г. Шевченка та розміщені на е-ресурсах закладу:
 - ✓ сайті <http://www.librarychl.kr.ua/> ,
 - ✓ блозі «Фаховий меседж» <http://fahovuymassage.blogspot.com/> ,
 - ✓ сторінці НМВ у фейсбук <https://www.facebook.com/nina.rastorgueva.54/> .

Також інформуємо, що **норма робочого часу на 2023 рік** при 40-годинному робочому тижні (з урахуванням роботи у святкові дні) становить **2072 години**. Щорічна відпустка складає у середньому 20 робочих днів, тобто 160 годин, на яку робота не планується, тому робочий час для планування роботи на 2023 рік на одного працівника - **1912 годин**. Нагадуємо, що **на період дії воєнного стану керуємося** нормами Закону України №2136. Вони мають пріоритет над Кодексом законів про працю України. Згідно із положеннями ч.6. ст.6 Закону України №2136 не застосовуються норми ст.53 (тривалість роботи напередодні святкових, неробочих і вихідних днів), ч.3–5 ст.67 (перенесення вихідного дня, що збігається з святковим чи неробочим...), ст.71–73 (святкові і неробочі дні) КЗпП. У зв'язку з встановленням воєнного стану в Україні робота проводиться у святкові дні або може бути відміненою у разі його скасування, тому розрахунок робочого часу носить суто рекомендаційний характер, рішення про зміну графіку роботи, перенесення вихідних та робочих днів прийматиме безпосередньо роботодавець та адміністрація бібліотеки.

Надсилайте матеріали для висвітлення досвіду роботи вашої бібліотеки на блозі «Фаховий меседж» науково-методичного відділу Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім. Т.Г. Шевченка: <http://fahovuymassage.blogspot.com/> .

Долучайтесь до написання і представлення цікавих матеріалів із досвіду роботи вашої бібліотеки на сторінках професійного науково-популярного журналу «Бібліотека у форматі Д°», який виходить в друкованому та електронному вигляді: <https://chl.kiev.ua/d0/> .

Директор бібліотеки

Тайса МАНЖУЛА